

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2012. JÚLIUS XXIII. ÉVFOLYAM 14. SZÁM

„KAPTAM EGY TELJESEN ÚJ ÉLETERET”

Szabadulj függőségedből!

A szenvedélybeteg az az ember, aki már nem tudja az akaraterejével magát kontroll alatt tartani. Többre van szüksége: kegyelemre. Magyarózd, egy régi kastélyban és a hozzá tartozó magtárban alakítottak ki terápiás otthont szenvedélybetegek számára.

A romániai lakosság 15 százaléka szenved valamilyen függőségben az alapítvány 2003-as felmérése szerint. Ha ehhez hozzáadjuk a családtagokat is, a lakosság egyharmadát érintetik az alkohol, a drog és a szerencsejáték okozta gondok. Mivel Románia-szerre alig lelhető fel megfelelő rehabilitációs központ, az alapítvány úttörő vállalkozásba kezdett, amikor 2005-ben megnyitotta terápiás otthonát.

Volt idő, amikor a Református Mentő Misszió lelkésze, Horváth Levente nemcsak az alkoholistákért imádkozott, hanem azt a reményét is kifejezte, hogy Isten nehegy őt hívja el közéjük szolgálni. Egy évtizeddel később azonban az erdélyi egyházkerület püspöke, Csiha Kálmán megbízta a kallódómentő misszió létrehozásával. A Református Mentő Misszió támogatására pedig 1996-ban jött létre a Bonus Pastor (Jó Pásztor) Alapítvány.

A lelkész és felesége, Mária úgy vágtak bele a szolgálatba, hogy kezdetben nem érezték képesnek magukat a feladatra. Mint mondják, abban a helyzetben különösképpen megtapasztalták Isten kegyelmét. Szerintük ahhoz, hogy Isten munkálkodjon, nincs szükség az ember nagy hozzáértésére, ám úgy vélik, a tudatlanságára sem - ezért időközben minden szakmai képzést, ami Romániában hozzáférhető, elvégeztek az otthon munkatársai.

A házaspár ma már mosolyogva emlékezik vissza a kezdeti bakikra. Egyszer az egyik alkoholbetegükre rábízták az alapítvány buszát, mondván, majd ő megjavítja - mire kis híján eladta a kliens a járművet.

- A szenvedélybeteg az az ember, aki már nem tudja az akaraterejével magát kontroll alatt tartani - magyarázza a lelkész. Többre van szüksége: kegyelemre. Mikor a függőségtől szenvedők belátják, hogy semmijük sincs, és nincsen kiút, akkor ismerhetik fel: éppen rájuk vonatkozik, hogy van kegyelem - teszi hozzá felesége.

A házaspár szerint a fogadkozások ellenére a függőségben szenvedőknek nem könnyű

A magyarórdi terápiás otthon. A sikerességi ráta Erdélyben is magas

leszokniuk. A szenvedélybetegek az örömhírbe kapaszkodhatnak, hiszen elmondják nekik: Isten megkönyörül rajtuk. Ez sokaknak erőt adott, akik hasztalan próbáltak megváltozni akaraterejükből.

- Ami szinte mindenkit megérint, az az, ahogy a bent lévő lakók és a munkatársak az otthonba érkezőt fogadják - meséli Horváth Mária. Senki nem koppint az orrára, hogy ejnye-bejnye, kicsit sokat ittál, játszottál, drogoztál... Ehelyett befogadást és szeretetet tapasztal.

Később sem akarják a bentlakókat meggyőzni hit dolgában, viszont a terápiás keretbe van ágyazva az evangélium és az Istennel való kapcsolat felkínálása.

- Van, aki él a lehetőséggel, és elkezd keresni az Istennel való kapcsolatot, más azt mondja, hogy nem tud ebben elmélyedni. Van, aki úgy jön be, hogy kijelenti, ő ateista - meséli Mária. Mindannyian érzik azonban, hogy nem vallásossággal találkoznak itt, hanem személyes kapcsolattal az élő Istennel.

JAKUS ÁGNES

FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Megmaradásunk feltétele – a család

Sokszoros igazság: a társadalom, a nemzet alapköve a család. Család nélkül, csupa magányos, szorongó emberből állna a világ. Az ember születésétől fogva közösségi létre teremtett.

A házasság – Isten ajándéka, egy férfi és egy nő szövetsége az utódok nemzésére és felnevelésére. Tulajdonképpen minden ember vágyik az őt elfogadó, megértő, szerető közösségre. Sajnos ma már nincsenek több generációs családok. A régi világban egy házban élt több generáció, ami az utódok számára az élet mintáit képviselte, az idősebbek részére pedig a lét biztonságát. Ma ez teljesen megváltozott. Pedig az együvé tartozás, az összefogás az egyik legnagyobb megtartó erő.

A régi minták megszűntek, újak nem léptek helyükbe. A család leszűkült szülő-gyermek kapcsolatra. A mai házasságok zöme rendkívül sérülékeny. Eltűnik a kölcsönös megértés, előre tör az önzés. Ha a család alapköve a szeretet, akkor nem kezdheti ki semmi. Ellenkező esetben az első fuvallat elsöpörheti.

Minden egyes családnak vannak olyan tagjai, akik maradó nyomot hagytak maguk után. Emlékeket őrizni kell, tovább kell adni, mert mintául szolgáltak. Fontos dolog a kommunikáció, amely jelentős szerepet tölt be a családi élet összehangolásában. A jelentkező nézeteltérések, konfliktusok esetében, a leggyakoribb ok: ha nincs meg a kölcsönös tisztelet, nincsenek közös célok, nincs érzelmi vonzódás. A házasságkötés pillanatában a házastársak olyan tulajdonságokat képzelnek egymásról, amelyek soha nem voltak. Aztán egy bizonyos idő eltelté után, jön a számonkérés: miért is nem olyan az én házastársam, amilyenek én látni akarom?

A házasságkötés alkalmával elengedhetetlenül fontos, hogy miként illeszkednek egymáshoz az érzelmeik, a kulturák, az alaptermészet, az életkor, az életfelfogás és nem utolsósorban a hit. Mert hinni kell egy jobb, egy szebb jövődöbben. Mindenkinek szüksége van rá, hogy ne csak adjon, de kapjon is. A valódi, őszinte szeretet úgy figyel a másikra, hogy idővel odaadás lesz belőle, az egymáshoz tartozásból pedig szövetség. Szeretni annyit jelent, mint megértő érzékkel, megtisztult szívvel, önként közeledni a másikhoz. Mindez akkor és akkor hitelen, ha az

BÁNYAI LÁSZLÓ

FOLYTATÁSA A 6. OLDALON

Hiszem és vallom /2. Erdőháti reformátusok /5. Hírviő /7-8.

„Felele azért Jézus és monda nekik: Ne zúgólódjatok egymás között! Senki sem jöhet énhozzám, hanemha az Atya vonja azt, aki elküldött engem, én pedig feltámasztom azt az utolsó napon. Meg van írva a prófétáknál: És mindnyájan Istentől tanítottak lesznek. Valaki azért az Atyától hallott, és tanult, énhozzám jő.” Jn 6,43-45.

A zsidók évszázadokon át, szívósan védték az egyistenhitet a bálványimádó népek körében. A zsidó nép hivatalos vezetői ingerülten reagáltak Jézus szavaira, amikor Istent atyjának nevezték. Nem tetszett nekik, hogy Jézus eggyé teszi magát az Istennel. Ha szívük megnyílna Jézus tanítása előtt, akkor megértenék Őt, de a zsidó előljárók inkább fölhördülnek és megbotránkoznak. Ekkor hangzanak el Jézus szavai: „Senki sem jöhet hozzám, ha az Atya nem vonzza őt.” Mit jelentenek ezek a szavak?

A „senkivel” a „mindenki” áll szemben. „Istenünk azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és eljusson az igazság ismeretére. Hiszen Jézus Krisztus váltságul adta magát mindenkiért.” (1Tim 2,3) Ha tehát mindenkit üdvözíteni akar, akkor mindenkit vonzania kell, mert Isten kegyelme nélkül valamennyien alkalmatlanok vagyunk az üdvösségre. Ahogy belépőjegy nélkül senki sem léphet be az előadásra, ugyanúgy kegyelem nélkül sem az örök boldogságba. Jézus tehát így mondhatná: „Mindenkít vonz az Atya, hogy hozzám jöjjön” Gondoljunk Asszisi Szent Ferencre. Mint fiatalember részt vett világi mulatságokon, aztán meghallotta egy düledező kápolnában Jézus szavát: „Támogasd meg templomomat”. Ez a szó, templom annyit is jelent, mint Krisztus teste, anyaszentegyház, az a

A LÉLEK CSENDJE

Az Atya vonzásában

hely, ahol Jézussal lehet találkozni. Hamarosan rájött, hogy az Egyházat támogatni kell. Mindenkit vonz az Atya lelkiismeretén keresztül valami jobbra...

A kisgyermek lelke még olyan, mint a viasz, alakítható, de ha körülötte a család elzárkózik Isten elől, akkor a gyermek lelke is ezt veszi át. Ahogy nő, egyre inkább a pénz, a szórakozás és a felszínes élvezetek vonzzák. Ezért mondja az apostol: „Ne sze-

Gy. Szabó Béla: Balatoni táj

ressétek a világot, sem azt, ami a világban van. Aki szereti a világot, abban nincs meg az Atya szeretete” (1Ján 2,15). Megdöbbenő, félelmetes szavak! Hiszen valamennyien ennek a világnak atmoszférájában élünk, fertőzödünk. Észre sem vesszük, már nem is érdekel a lélek, az üdvösség, az Isten Igéje. Kilúgozott lelkek leszünk. Hogyan vonzzon hát az Atya?

A környező világnak roppant befolyásoló ereje van, ha nem ellensúlyozzuk, akkor az üresfejű és nagyszájú emberek diktálják a tónust, a ritmust. Krisztus győzelme nem jelenti az egyes keresztyén győzelmét is. A régi világban hány hajót neveztek el Victoriának, mégis elsüllyedt. Hány ember imádkozik, de csak szájával, hányan járnak templomba, de életvitelükön nem látszik, hogy ők az élő Isten templomai.

Ha az Atya vonzását nem szívünkkel fogadjuk be, akkor nem tudunk egybenőni Krisztussal, lelkünk, életünk terméketlen marad. Ezt a befogadást Krisztus Lelke munkálja a szívben. A Szentlélek győzi le bennünk a világ vonzását és irányít minket az Atya vonzásába, melyből gyümölcsöket termő életvitel fakad, gyümölcsstermő gyülekezeti élet fakad, üdvösség. Élet ott van, ahol az Élet forrásából merítenek, ahol az Élet vonzásköréből indulnak el naponta dolgozni, szolgálni. Az Élet útja az Atya vonzásában a feltámadással ér véget, aki Krisztus szerint él, halála után Krisztushoz érkezik meg. Ez az örök örömhír.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Bűnbánat – kényes téma?

Amióta megtörtént a paradicsombeli engedetlenség, az ember kénytelen szembenézni önmaga hibáival, botlásaival és persze bukásaival. Van, aki szándékosan követi el a rosszat és nincs tudatában annak következményeivel. Van, aki pedig egész életében odafigyel elcsúszásaira és azok nagyon is zavarják, főként ha embertársai ellen irányultak. Hiszek abban, hogy a jó példa mindig tud jó erővel hatni azokra, akik nem tartják fontosnak a változás igényét. Bűnbánat által képesek vagyunk a hitbeli fejlődésre. „Mindig zavar, ha valaki azt mondja, hogy a bűnbánat lehangelő és ártalmas, mert szeretem ennek az ellenkezője igaz. Bűneink beismerése éppen hogy az egyik leghasznosabb és legörömtelibb dolog az életben” – írja D. Longenecker.

Mindig tudtam, hogy „kényes téma, megégeti magát vele az ember, pedig a bűnnel az egyetlen helyes dolog mégis az, ha

megbánjuk. A bűnbánat gyakorlata persze rengeteget változott az évezredek alatt, ma pedig egészen odáig jutottunk, hogy a bűn pusztaság létezése is kérdéses sokaknak.” – írja Sytka blogjában.

A téma megértésében segít a *Heidelbergi Káté 88. kérdése*, vagyis: Hány részből áll az igazi bűnbánat, vagyis az ember megtérése? *Kettőből: az ó ember megökléséből és az új ember megelevenítéséből.* Mit értünk ezen? Honnan van bennünk az óember? Van-e egyáltalán? Persze, hogy létezik, hisz összeleinknek, Ádámnak és Évának esete óta a mi természetünk úgy megromlott, hogy mindannyian bűnben fogantattunk és születtünk. Azóta sem tudtuk ezt önkéntesen lemosni magunkról teljesen, hisz óemberünk lelke központjában mindig az önzés és a saját dicsőség áll.

A középkori Káté az ó ember megökléséről beszél. Ez is azt mutatja, hogy nem

lehet egyszerre megszabadulni az ó embertől, „nem lehet egyszerre megölni, csak öldökölni. Ez a nagyon szép kifejezés, ez a gyakorító ige-forma a magyar nyelv gazdagsága is. A magyar nyelv tudja a legjobban kifejezni azt, hogy nem tudom egyszerre megölni az ó embert, hanem öldökölni. Mindig harcolnom kell vele, mindig hátrább kell szorítanom magamban, nem az én erőmből, hanem a bennem lévő új erőből, amit Isten ad nekem.” (Csiha Kálmán).

Ezért is egyértelmű, hogy a „megtérés” nem egyetlen pillanathoz kötött siker, hanem egy hosszú időn átívelő, érlelő folyamat! Az óember kitakarítása és ellene szegülő védőfalak felépítése nagyon sok (lelki) energiát vesz igénybe. De megéri, hisz csak az tud igazi új emberré lenni, aki nemcsak szavakban született újjá, hanem gyökeresen.

Hogy ki hogyan csinálja, mi a legjobb recept erre? Mindenki önmaga dönti el, csak legyen meg az igazi eredménye. A bűnbánat ideje, mértéke és gyakorlata személyes döntésre alapozódik.

ORBÁN LEVENTE

SZERETETHÍD SZILÁGYBALLÁN

Legyetek felkiáltójellé!

Szeretethidat építettek a szilágyballai ifjak

Legyetek felkiáltójellé! – hangzott idén is a Kárpát-medencei önkéntesnapokra szóló felhívásban. Örömmel és lelkesen fogadta a szilágyballai református ifjúság az ötletet, hogy idén mi is csatlakozhatnánk a programhoz. Nem volt szükség rábeszélésre, motiválásra: rögtön voltak jelentkezők, akik maguk jöttek ötletekkel, felajánlásokkal.

Kicsit tartottam attól, hogy ez esetleg csak kezdeti fellángolás, amely még a célbaérés előtt kialszik, és mire a tettek mezejére érnének, megfogyatkozott létszámmal állunk a kitűzött feladatok előtt. Istennek legyen hála, aki Szentlelke által gyűjtött tüzet a fiatalok szívében, a résztvevők száma nem apadt, sőt az újonnan konfirmáltak részvételével gyarapodott.

Elsősorban azoknak a magányos, idős embereknek a megsegítését tűztük célul, akiknek az adventi időszakban ajándékokkal és rövid műsorral kedveskedtünk. Ezúttal a ház körüli és kerti munkában ajánlottuk fel segítségünket, amelyet hálás szívvel fogadtak, bár voltak, akiknek csak egy kis beszélgetésre volt szükségük.

A csoportot több kisebb csoportra osztva, egyszerre több helyen is segítettünk. Lehetőség szerint próbáltam több helyre is elmenni, hogy lássam, hogy megy a munka. Nem láttam még fiatalokat ilyen jó kedvvel, lendülettel és buzgón kertet gyomlálni, kapálni, fát vágni, diót törni, krumplit lecsírázni és fűvet összehordani.

Közterületeinket sem hagytuk ki: az egyházközségünk birtokához tartozó kultúrház épületét körülvevő területen a szemetet szedtük össze.

A második nap délutánján a fiatalok egy-egy tál, az édesanyák által készült süteménnyel tértek vissza az ebédszünet után, amelyet a falu különböző pontjain kínáltak az arra járó embereknek, egy-egy iges könyvjelzővel és néhány kedves szóval.

A süteményes tálak kiürülése után mindenki boldogan tért vissza a parókiára, ahol megosztottuk élményeinket, tapasztalatainkat, és arra a döntésre jutottunk, hogy ha Isten is úgy akarja, a nyár vége felé még szervezünk egy hasonló „akciót”. Mert jó

volt megtapasztalni a szeretet kiadását, látni az emberek mosolyát. Tevékenységünkre **Boros Árpád** lelképásztor kért áldást imában, és egyben biztatott is a folytatásra.

Isten azt szeretné, ha az Ő családját a szeretetről ismernék fel, és hogy értékeljük kapcsolatainkat. Reméljük, hogy lesz folytatás, és évről-évre egyre többen kíváncsiak lesznek részt venni a szeretethíd építésében.

Kocsis ELLA diakónus

Minél több embernek segíteni

„Ez nagyon jó lesz!” – ez volt az első gondolatom, mikor megtudtam, hogy a szülőfalumban, Szilágyballán is részt vesz az ifjúság a Kárpát-medencei önkéntesnapokon, május 18-19-én. Sok ötlet gyűlt össze, hogy kinek és hol segíthetnénk, s én is, mint ifis szerettem volna nem csak kényszerből vagy köszönetből, hanem szeretetből segíteni.

Elhatároztuk, hogy gyülekezetünk beteg időseinek segédkezünk a házi munkában, kultúrotthonunk körül rendet teszünk, illetve az utcán járó embereket megkínáljuk egy kis süteménnyel és iges kártyával is meglepjük őket. Ezenkívül szerettünk volna mindenkiel elbeszélgetni, megkérdezni, hogy van, mik történtek mostanában.

Hálatelt szívvel mondhatom az ifjúság nevében, hogy mindez megvalósult. A munka közben jól szórakoztunk, s már maga az a tény, hogy más fiatalokkal töltjük együtt az időt, boldoggá tett. Egy cél lebegett előttünk: minél több embernek tudjunk segíteni. Ahogy a Róm 1,16-ban olvassunk: *„Mert nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát”. Mi sem voltunk bátortalanok, hanem megvallottuk hitünket, és megtapasztalhattuk, hogy sokkal több áldást kaphatunk, akkor ha adunk.*

A Szeretethíd esélyt adott arra, hogy közelebb kerüljünk az emberekhez, jobban átérezzük helyzetüket. Reméljük jövőre még több fiatal csatlakozik az önkéntes csapatunkhoz.

MÁTIS SZIDÓNIA

Tulipán-virágzáskor Zsibón

A Fati Vasile tanár alapította (1968) zsibói botanikus kertbe rendezett kirándulást a Nagybánya-Újvárosi Egyházközség Nőszövetségének egy csoportja, május havának elején. Szokásos heti bibliaórájuk alkalmát tartották az egzotikus környezetben, már nem első ízben. Idén a lelképásztor mellett néhány férfi is elkísérte a nőszövetséget, s nagy élményt jelentett számukra is a kirándulás.

Zsibóra való érkezés után **Orbán István Dániel** segédlelkész a Zsolt 119,117 alapján szolgált: „Segélj, hogy megmaradjak az gyönyörködjem a te rendeléseidben szüntelen.” Beszédében Isten csodálatos alkotásaira mutatott, mondván, hogy a természet gyönyörű virágai, a szép fák és cserjék, amelyek az embert körülveszik, mind az Ő teremtő hatalmát hirdetik.

Ezután a kert első részében megcsodáltuk az éppen akkor nyíló, legalább húsz színben pompázó tulipánokat. Az ízlésesen kialakított ágyásokban többféle-fajta virágban gyönyörködtünk.

A két modern, gömbalakú melegházban megcsodálhattuk a világ minden részéből, több mint ötezer fajtából álló dekoratív gyűjteményt. Vannak színes virágzó kaktuszok, különféle pálmafák, banánfa, kókusz és kakaócserje, orchideák, valamint számos egzotikus növény. Emellett az egyik kupolateremben kisebb-nagyobb halfajták is vannak egy akváriumban, melyek a vízben cikázva, mintha a virágok színeit próbálnák utánozni.

Érdemes hát ellátogatni a botanikus kertbe, mert ezután következik a rózsavirágzás és még nagyon sok virágfajta pompázása.

A kertalapító volt zsibói tanárnak méltán állítottak emléket a park közepén, közel negyven éves munkája elismeréseként. Azt sem lehet azonban szó nélkül hagyni, hogy a kert körül levő barokk kastély ősi parkjának alapjait egykor Wesselényi Miklós báró és családja tette le. A reformkori politikus Széchenyi István barátja, terveinek támogatója volt, s nem utolsósorban az 1838-as pesti árvíz idején a mentés egyik fő irányítója.

Családjával együtt ugyancsak támogatta a Wesselényi nevével viselő zilahi református kollégiumot, de a népszerű báró türellemmel hallgatta jobbágya panaszát is – melynek a Fadrusz János alkotta zilahi szobor állít örök emléket a város főterén. Zsibón is megérdemelne egy mellszobrot, mely talán az utókor feladata lesz felállítani.

VARGA IMRE

„KAPTAM EGY TELJESEN...”

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

A magyarózi terápiás otthonban a kanadai Portage modellt használják a férfi szenvedélybetegek gyógyítására. Ez a világon a leghatékonyabb módja a rehabilitációnak – a sikerességi ráta Erdélyben is magas. A terápiás program hat fázisból áll, alapja a tanulás – mondja el Horváth Mária, aki maga is szociális munkás, lelkigondozó. A cél az, hogy a bentlakókban pozitív személyiség épüljön fel, hatékony viselkedésmintát sajátítsanak el, valamint új értékrendjük alakuljon ki. A bentlakás a leghatásosabb módja a felépülésnek, hiszen a tapasztalatok azt igazolják, hogy aki tovább marad, utána is nagyobb eséllyel marad absztinens.

Az első, orientációs héten az új lakó megismerkedik a programmal. A kulcsszó itt a befogadás – hangsúlyozza Horváth Mária. Aztán következik egy hónap próba-idő, amikor a kliens ismerkedik a terápiás eszközökkel; megérkezik. Ezután jön az újtag-fázis, a bentlakó felelősséget kap, és elkezdi dolgozni. Felméri, hol tartanak a kapcsolatai, és hogy kik azok a családtagok, akik esetleg támogathatnák.

A terápián egyszerre vesznek részt drogfüggők, alkoholisták és játékszenvedéllyel küzdők. Akár szervi, akár idegrendszeri károsodás érte a betegeket, a bekövetkező személyiségtorzulás ugyanaz. Ugyanúgy hazudik, csúsztat, tagad, védekezik, játszmázik egy játékos, mint egy anyagos – állítja a lelkigondozó.

A lakók a szakmai segítségnyújtás mellett lelki feltöltődésben is részesülhetnek, hiszen minden este áhítaton vesznek részt, valamint hetente egyszer bibliórán és vasárnapi istentiszteleten.

Munka, de nem munkamánia

A terápiás otthonban már hajnalban megkezdődik a kemény munka azok számára, akik azon a héten a tehénfarmon szolgáltatók. A többiek délelőttönként három-négy órát dolgoznak. Ezen kívül ők mosnak, főznek, takarítanak, így a házimunkába is beletanulnak, ha addig nem voltak járatosak benne. – Tudom, hogy vannak olyan rehabok, ahol reggeltől estig dolgoznak, csakhogy én nem hiszek ebben. Az embernek saját magán legalább annyit kell dolgoznia, mint amit kifelé megtesz – véli Horváth Levente. Van, akinek a munka is menekülés, amellyel sikeresen el tudja terelni önmagáról a gondolatait. Így viszont nem tud önmagán dolgozni, nem tudja a változás folyamatát teljesen megélni. Nálunk az egyéni terápia, a csoportos foglalkozás és a szemináriumok töltik be a délutánt. Ezek készség- és személyiségfejlesztő, önismereti és konfliktuskezelő szemináriumok. Sokaknak második természetévé vált a

játszmázás, ezért azt tudatosan le kell építeni. Ebben sokat segít egy csoport tükrözése. Visszajelzéseket adnak egymásnak: ma engedté az indulatodnak, füllentettél – nem jól állsz hozzá, ez vezetés lehet, a visszaesésedet készíti meg.

- Akik végigmennek a hosszú távú terápiás programon, azoknak a nyolcvan százaléka helyre tudja alakítani az életét. Akik hat hónapig vesznek részt a terápián, negyvenötven százalékban maradnak abszti-

A lelkész és felesége kezdetben nem érezték képesnek magukat a feladatra

nensek, a három hónapnál kevesebb ideig bent tartózkodók pedig tíz-tizenöt százalékban tudják önmegtartóztató életmódjukat fenntartani – számol be Horváth Mária a program eredményességéről.

Lehetőség van egy rövidebb, tizenkét napos intenzív terápián is részt venni, akár felnőtt hozzátartozóval együtt. Férfiaknak és nőknek is indítanak ilyen csoportos terápiát évi 3-5 alkalommal, melyből kettőt román nyelven tartanak.

Élet az otthon falain kívül

A Misszióban nagy hangsúlyt fektetnek az utógondozásra is. Marosvásárhelyen, Kolozsváron és Székelyudvarhelyen tanácsadással, lelkigondozással, szükség esetén családlátogatással segítik a munkatársak a szenvedélybetegeket és hozzátartozóikat. Működnek emellett helyi támogató csoportok a kisvárosokban is. Ezeket főleg szabadult szenvedélybetegek vezetik. A csoporttagok hetente találkoznak, ígét tanulmányoznak, megosztják egymással, hogy vannak. A missziós lelkész szerint egy szakember önmagában kevessebbel ér fel, mint egy csoport.

Nyaranta a legalább fél éve absztinensek és családtagjaik számára közös táborozást szerveznek valamelyik festői szépségű, erdélyi, keresztény táborhelyen. Ilyenkor lehetőség nyílik beszélgetni az aktuális problémákról, a családi élet kihívásairól. A hétvégi konferenciákon évi három alkalommal 100-150 ember találkozik. Ők előadásokat hallgathatnak meg, csoportbeszélgetéseken, egyéni tanácsadáson és istentiszteleten vesznek részt.

A függőség árnya nemcsak a felnőtt társadalmat legyintheti meg. A Misszióban

foglalkoznak megelőzéssel is. Gyermek- és tinitáborokat szerveznek azoknak a fiataloknak, akiknek egyik vagy mindkét szülője szenvedélybeteg. Céljuk nem a pusztán ismeretátadás, hanem az, hogy alternatívát nyújtsanak a sérült gyerekeknek: élhetnek máshogy, mint a szüleik. Próbálnak alkalmat adni rá, hogy a fiatalok elmondhassák, min mennek keresztül. Persze, főleg a közösségi programokon van a hangsúly, hiszen a gyerekek nem szívesen beszélnek élményeiről, kerülik az érzékeny témát.

Egy huszonegy éves lány történetét meséli el Horváth Mária. Az egyetemista minden felelősséget átvett alkoholista szüleitől, egy-két órára sem tudott kikapcsolódni. Végül úgy lépett ki ebből a szerepből, hogy elment külföldre dolgozni.

A szenvedélybeteg mellett szükségesszerűen kialakul a társfüggőség. Már a kicsi gyerekeknek is büntudata van egy alkoholista szülő mellett. - Nincs izolált történet, az egész család történetévé lesz egy szenvedélybeteg jelenléte otthon – véli a lelkigondozó.

- A hozzátartozóknak szintén szükségük lenne terápiára. Nem mindenki nyitott azonban erre, pedig a társnak is része van abban, hogy valamilyen módon fennmarad a függőség. A családtagoknak ajánljuk a hozzátartozói csoportokat, valamint az utógondozói táborokban és a konferenciákon folyó csoportos munkát. Ennek köszönhetően ők is önmagukra látnak, akár csak a szenvedélybetegek.

A legnagyobb ajándék

Attila, az otthon egykori lakója önmagát Lázárhoz hasonlítja. - Kaptam egy teljesen új életet. Mi ez, ha nem csoda? - teszi fel a költői kérdést.

A középkorú férfi szerint elengedhetetlenül szükséges a szabadultak és szabadulni vágyók közötti párbeszéd, amelyek többek között az utógondozói konferenciákon alakulnak ki. - Mindez arra irányítja a figyelmet, hogy nem lehet megállni, folyamatosan kell dolgozni – mondja. Nagyon nagy szerencsém van a feleségemmel és a gyerekeimmel is immár, hogy felismertük a fontosságát a közös munkának. A feleségem is kodependens csoportba jár hetente egyszer. Azt hiszem, a legnagyobb ajándék, amit kaphattam, a felelősségvállalás képessége, mert régen nekem „nagyon jó” volt: semmi felelősség nincs, ott az asszony, elrendezi ő. Most egy kicsit nehezebb, de sokkal jobb, közösen, együtt.

- Ha helyrejön valaki, az csoda, nem a mi érdemünk. Egy felépülő élet sérülékeny. Gyakran van megcsúszás, visszaesés. El sem tudjuk képzelni, hogy időnként mekkora küzdelmet vív a szenvedélybeteg, hogy talpon maradjon - fogalmaz Horváth Mária. - Mi itt eszközöket és kereteket adhatunk neki a harchoz. (Parókia.hu)

Reformátusok az Erdőháton (2.)

1695-ben, Várad török alóli felszabadítása után, mintegy 40 család tér vissza Szalontára és újra községet alakít. Rendkívül nagy számban később már idegenek is letelepednek.

Mária Terézia uralkodása alatt (1741-1780) a szalontai hajdú nemesek is részt vesznek az osztrákok elleni felkelésben Beöthy Miklós kapitánysága alatt. A felkelést leverik és Mária Terézia 1745-ben örök adományképpen Eszterházy Pál Antal hercegnek adományozza Szalontát. A szalontaiak fegyverrel próbálnak ellenállni. A felkelést leverik. 1754-ben a vármegye a szalontaiaknak adott összes kiváltságlevelek elközbását és megsemmisítését rendeli el. Ebből hosszas pereskedés lett az ún. „hajdonikális” per, amelynek az 1848 évi törvények vetettek véget. Az eszterháziak ellen hosszú ideig küzdöttek, ennek eredményeképpen csak 1871-ben sikerült 1/4 millió forint ellenében megszerezni a birtokjogot Szalonta felett.

Nagy-szalontai viselet Vende Aladár: Bihar vármegye népe című művében. Zsunk P. felvétele

A református templom 1776-ban épült, II. József császár személyesen engedélyezte még 1768-ban itt jártakor a templom építését. Ez már a harmadik református templom városunkban.

Az elemi csapások és különböző betegségek gyakran meglátogatták a várost. 1812-ben árvíz, 1847-ben tűzvész pusztított Szalontán. Ekkor leégett a városháza és megsemmisültek a város alapításáról szóló okiratok.

Először éppen a hatalmas tűzvész alkalmából találkozunk Arany János, koszorús költőnk nevével, aki másodjegyző volt ekkor. A szalontai szabad hajdúk részt vettek aktívan az 1848-49-es szabadságharcban. 1849-ben orosz csapatok szállják meg és átadják Szalonta városát az osztrák csapatoknak.

Az 1867-es kiegyezés után kezdődik el igazán Szalonta fejlődése. E folyamatot bizonyítják a főbb útvonalak és a piactér kikövezése és az új városháza felépítése is. 1876-ban, Szent István napján került sor a római katolikus templom felavatására. 1899. augusztus 27-én a Csonka toronyban, hála Arany Lászlónak felavatják az Arany János

Emlékmúzeumot. A református községi gimnázium és fiúiskola 1847-ben lett átadva, később a polgári leányiskola, majd 1909-ben beindul az oktatás a mai Arany János Főgimnáziumban. A Toldi téren 1901-ben felavatják Kossuth Lajos szobrát. Kialakul a jelenlegi főter arculata is, néhány szép, impozáns épülettel.

1905-ben a város összlakossága 14043 volt. Református 12038, római katolikus 1069, izraelita 900, ortodox 798, görög katolikus 30, baptista 98, unitárius 10 volt.

Az I. világháborúban sok szalontai és környékbeli fiatal katona vett részt és esett el a csata mezején.

1919. április 19-én bejöttek a reguláris román csapatok városunkba és a környékbeli falvakba. 1920. június 4-én a trianoni békeszerződés következtében az Erdőhát nagy része, Szalontával együtt, Románia része lett. Ekkor az itt élő lakosok mintegy 10%-a települt át az anyaországba. A 20-as évek elejétől az Erdőhát több helységébe Belényes környékéről jövő román telepesekkel gyarapszik a lakosság. Ekkor jött létre Keményfok birtok helyén Avram Iancu község. A határváros ebben az időszakban nem nagyon fejlődött.

1940. augusztus 30-án a második bécsi döntés értelmében Szalonta ismét Magyarország része lett. A tőle délre fekvő erdőháti települések azonban Romániában maradtak. E 4 év, amely a második világháború idejére esett nem sok jót hozott. Sok hősi halottja és polgári áldozata van e korszaknak is. 1944 szeptember végéig a menekülő szalontaiak sokasága, majd a szovjet és román katonák bejövetele jellemezte. Ránk köszöntött a szovjet mintára létrehozott sztálinista-kommunista időszak. 1946-os ún. földreform, majd az 1948-as államosítás következtében az egyház ingatlanainak nagy részét bekebelezte a román állam, úgyszintén a termőföldeket is. Az államvédelmi hatóság emberei tucatjával hurcolták el az egyházi előljárókat, lelkészeket és a nagyobb vagyonnal, földtulajdonnal rendelkező polgárokat. Társulások, TSZ-be tömörített,

ÁPRILY LAJOS

Vándor

*A nyugtalan patak lelkét szeretted,
suhogó völgyek útjait követted.*

*Gyönyörködtél gátnál, zuhatagoknál,
de mindig új szépség után kutattál.*

*Mi lenne, hogyha egyszer nem sietnél
s megállnál egy tónál: Genezáretnél?*

A szalontai csonkatorony

kisipari termelő szövetkezetek alakulnak meg. Az ötvenes években megkezdődik az ország iparosítása, a későbbiekben a város központi részeinek tömbházásítása. Faluról az emberek ezrei költöznek Szalontára a jobb életkörülményeik biztosítása végett.

A szabad vallás gyakorlását, a templomba járást a kommunista rendszer amennyire lehetett korlátozta és sok esetben büntette. 1989 végén véget ért a Ceaușescu kommunista főtítkár által fémjelzett, több mint 40 éves diktatúra. 1988-tól napjainkig több ezer, főleg fiatal a jobb életkörülmények és kereset miatt telepednek át nyugatra, főleg az anyaországba. A 90-es évek elején hirtelen megnőtt a templomba járók száma. Sajnos ez a folyamat néhány év elteltével megszűnt.

Összegzőképpen elmondhatjuk, hogy az 1910-es népszámláláskor még virágzó erdőháti részek Trianon után lassan apadásnak indultak, majd az ötvenes évektől a vidéken élők lélekszáma drasztikusan csökkent. Az erdőháti őslakosság nagy része összevegyült a betelepített lakosokkal. Az 1910-es népszámlálás adataival ismertetem e települések lakosainak a számát, illetve az 1941-ben nyilvántartott reformátusokét.

Az 1910-es statisztikai adatokból kitűnik, ekkor az erdőháti magyar lakosság lélekszáma mintegy 35 ezer volt, nagyrészt reformátusok.

Az 1600-as éveket megelőzően a jelenlegi Nagyszalonta város vonzáskörében mintegy 50 kisebb település tartozott. Az erdőháti központot nagyrészt a Toldiak birtokolták. A barmaikat Barmódon, ökreiket Ökrösön, kutyáikat Vadászon, facánjajukat Madarászon, tulkaikat Tulkán, juhajukat Gyapjún, Bikáikat Bikácson tartották. Sajnos 1598, majd az 1648-as években a törökök teljesen feldúlták és megsemmisítették e településeket. Az itt található lakosságot szinte teljesen megsemmisítették, vagy Törökországba hurcolták őket.

Összeállította: NAGY ÁRPAD nagyszalontai gondnok

A presbiteri szolgálat politikai jelentősége (4.)

A Zilahi Egyházmegye Presbiteri Szövetségének tavaszi konferenciáján, április 21-én, Hidalmáson hangzott el Süle Gyula Zsolt vérvölgyi lelkipásztor, a fenti címet viselő előadása.

A globalizáció hatása életünk minden területén észlelhető, sőt bizonyos területeken minden eddiginél szembeötlőbb. Ennek a fajta hírózónnek megvannak a negatív és a pozitív oldalai egyaránt, és rajtunk, emberekben múlik, hogy melyik oldalát látjuk meg benne. Ez alól az egyház, a gyülekezet, és annak alapsejtje, a presbitérium sem kivétel. Nem kivétel, hiszen a presbiter maga is a világban dolgozik: az a laikus egyháztag, az a hívő ember, aki keresztyéni magatartásával példát kell, hogy mutasson embertársai számára.

A hívő gyülekezeti tag, aki szereti és szolgálja egyházát, aki egyházán keresztül keresi az Istennel való kapcsolatát, nem csupán egyházi, hanem világi dolgokban is közösséget tud vállalni egyházával. Az „e világi” nem csupán negatívumot jelent, vagy kell, hogy jelentsen a keresztyén ember számára. Szűkebb vagy tágabb közösségünk – egy gyülekezet, egy faluközösség, vagy éppenséggel nemzeti közösségünk – olyan világi kihívások elé állítja az egyháztagot, a hívő embert, amelyre választ kell találnia. E válaszadásban az egyházi közösség éppen olyan fontos tényező lehet, mint a közösség bármely más világi intéz-

ménye. Sőt, ennél nagyobb szerepet is játszhat e kihívások megválaszolásában, hiszen az egyháznak, és szolgálóinak a keresztyéni életeszemlése, a jézusi szeretet – „Úgy szeressétek egymást, ahogyan én is szerettelek titeket” – olyan többletet jelent, amely biztos eligazodást nyújthat világi dolgainkban is.

Mindebből adódik a kérdés: az egyházi szolga, a presbiter milyen mértékben vállalhat vagy vállaljon szerepet közéleti, politikai, kulturális tevékenységekben?

Erre maga Jézus ad eligazítást, aki az ige tanúsága szerint nem azért jött az emberek közé, hogy kivége, elvigye őket a világból, és hermetikusan elzárja olyan közösségekbe, ahol nem eshet bajuk, bántódásuk, ahol nincs közük az őket körülvevő „rosszal”, hanem azért jött, hogy e világban megtartsa őket. Hogy hitet, erőt és bizodalmat adjon a világ dolgaiban való eligazodáshoz.

A presbiter – bárhol is álljon a vártán – munkájával, magaviseletével, keresztyéni magatartásával támpontot jelenthet embertársai számára. A „világ” tagjaként, aktív résztvevőjeként a presbiternek, Isten szolgálójaként lehetősége van arra, hogy embertársai között a szeretetet, az összetartást, a megértést szolgálja. Egy jeles katolikus szent, Szent János így fogalmaz: „Ha nincs szeretet a világban, akkor vigyél, és lesz”. Ennek üzenete élő példa lehet a világban élő és tevékenykedő keresztyén ember számára. Egy olyan világban, ahol a napi

megélhetési nehézségek, a vélt vagy valós gondjaink rendszerint szeretetlenséghez vezetnek. A presbiter ezen segíthet, ezen változtathat szűkebb vagy tágabb közösségében.

Szűkebb pátriánkban, Erdélyben, ahol a politika (is) egyre több kihívás elé állítja közösségünk tagjait, nehéz megnyugtató receptet ajánlani arra, hogy politizáljon-e a presbiter, és ha igen, ezt hogyan tegye? Minderre – mint az élet megannyi más kihívására – Isten igéjében, a Szentlélek eligazításában kell hogy keressük a választ. Ha Isten e világban akar megtartani bennünket, akkor megadja hozzá a megfelelő eligazodási képességet is. Mindehhez az Ő segítségét kell kérjünk.

Ha a jézusi szeretet vezérel bennünket – és ezzel a hittel lépünk embertársaink közé –, akkor az élet minden területén, így a politikába is vihetünk szeretetet és megértést: oda is, ahol eddig nem volt. (Vége)

SÜLE GYULA ZSOLT

A presbiter

*Az Úr Igéjéből él és szolgál,
segíti a rászorulókat,
Saját és mások keresztyét hordozza,
Imádkozó, szolgáló lelkületű.
Családjával együtt jár templomba és adakozik,
Bizonyágtévő szóban és tettben.*

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

ember olyannak fogadja el és olyanként szereti a másikat, amilyen.

Ma nem is annyira a család, hanem az emberi értékrendünk került válságba. Szorongás és elbizonytalanodás uralkodik. Új gondok jelentek meg, mint: az elszegényedés, munkanélküliség, létbizonytalanság, céltalanság, depresszió, a hiányzó jövőkép. Az erkölcsi értékek felhígultak. A tisztesség nagyon ritka. A ravaszság, ügyeskedés, csalás, lopás, hazudozás egyre gyakoribb. Óriási generációs ellentét feszül a szülők és a gyermekek között. A házasság legnagyobb krízise a válás. Fő okozói: az őnismeret hiánya, a harmadik személy megjelenése, a túlzott elvárás a másikkal szemben, az adni tudás és akarás képtelensége, a másik értékén alul vagy felül kezelése.

A házaspárok sajnos sokszor nem társai, hanem riválisai egymásnak. Van boldog házasság is, amikor a házastársak szeretetben eggyé válnak, de önálló személyiségek maradnak. A jó házasság egy folyamatosan megújulásra készítő folyamat. Vissza kell tehát térnünk a család óvó, az együvé tartozás megtartó erejéhez. Ebben az esetben valóban megmaradunk.

Az élet valóban Istené, aki annak megalakításában, oltalmában, magmaradásában embereket használ fel, ezért mindnyájan felelősek vagyunk egymásért, egymás életéért. Az ember felelősséggel tartozik Istentől kapott életéért. Az élet méltósága a ráruházott felelősség vállalásá-

ban nyilvánul meg. Az embernek a rábízottak felől Isten előtt kell elszámolnia.

A fogyasztói társadalomnak öt fő ellensége van. A család, a hit, a közösség, a természet, a kultúra. Ezeket akarja hatalmába vonni, megsemmisíteni. A sorrendből következőleg a legfontosabb a család védelme. A család az életadás színtere. A keresztyén család az alapja a jövőnek. Az emberi lélek mélyén kincstár van, ezekkel a kincsekkel kell feltöltenünk a családokat.

Keljünk a család védelmére, a magunkéra és a környezetünkben lévőkére. Imádkozunk a családok egységéért, nagyszülők, gyermekek és a távolabbi rokonok boldog együttműködéséért. Tegyük ezt az összes rendelkezésünkre álló eszközzel. Lépünk fel a családellenes, személyiségromboló törekvésekkel szemben. Feladatunk szóval, tettekkel és tanúságtétellel kiállni a család igazáért. A házasság, a család, a házasságra való felkészülés egyre nagyobb hangsúlyt kell kapjon.

Világszerte fogyatkoznak a mély barátságok, egyre többen félnek házasságot kötni, gyermeket világra hozni és nevelni, mert megfogyatkozott az erősítő példa, a tapasztalat. A jó család olyan közösség, ahol az élet megtelik hűséggel, igazsággal, szépséggel és szeretettel. Csak a családban találjuk meg az egész embert.

Megmaradásunk feltétele – a család – a merit ahol a gyermek ott van a jövő.

✿ **EGYÜTTMŰKÖDÉS A TÖRTÉNELMI SZATMÁR VÁRMEGYE REFORMÁTUS ISKOLÁI KÖZÖTT.** Június 8-án, Mátészalkán együttműködési megállapodást írtak alá a történelmi Szatmár Vármegye református iskolái, a Reformátusok Szatmárért Közhazsnú Egyesület (RSZKE) támogatásával. A nyilatkozatot a Szatmárnémeti Református Gimnázium, az Ecsedi Báthori István Református Gimnázium és Kollégium, a Mátészalkai Kálvin János Református Általános Iskola, valamint a Fehérgyarmati Kőlcsey Ferenc Református Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde képviselője látta el kézjeggyével.

Az együttműködéssel a történelmi Szatmár vármegye értékeit szeretnék felmutatni, éltetni és őrizni – hangsúlyozta **Fülöp István**, az egyesület elnöke. Céljuk a határ két oldalán élő magyarság szorosabb kapcsolattartása, egymás jobb megismerése, segítése, a református keresztyén értékrend erősítése, határon átvivélő ápolása. Az együttműködés keretében azt tervezik, hogy a tanintézetek tanárai és diákjai rendszeresen találkoznak egymással, tapasztalatokat cserélnek, részt vesznek egymás kulturális, sport, szakmai, hagyományörző és egyházi rendezvényein, valamint közös projektekben és pályázatokban együttműködnek.

✿ **TISZTELETADÁS ÉS EMLÉKEZÉS AZ ÉLESDI HŐSÖKRE.** Június 3-án, a XVI. Ifjúsági Hét záróakkordjaként, közös ünnepésre gyűltek össze az élesdi magyarok a református templomba, hogy tisztelettel emlékezzenek a magyar katonahősökre. A Szentháromság napi istentiszteleten **Dénes István Lukács** lelképásztor a 2Kor 13,13 alapján hirdette az igét.

Az istentisztelet után az ünnepelő és emlékező sereg a templomtérre levő Hősök emlékművéhez vonult, ahol az élesdi Castrum Egyesület nevében **Ciavoiné Létai Andrea Hajnalka** alelnök, a nap főszervezője köszöntötte az egybegyűlteket. Először **Létai Zoltán**, Élesd város alpolgármestere mondta el ünnepi köszöntőjét, kiemelve a hősök példaértékű magatartását, majd **Létai István** helytörténész emlékezésében felhívta a figyelmet az élesdi temetőben nyugvó hősökre. Ezt követően a helyi Hozsánna ökumenikus énekkar lépett fel, **Kajántó Jutka** karnagy vezetésével. Két énekszámuk között **Kormos Alexandra** tanuló nagyszerű tolmácsolásában hallhattuk Wass Albert: Az építők dala című művét. A kulturális műsort koszorúzás követte.

Az ünnepség következő eseményeként világháborús emléktárgyakat bemutató, mintegy 400 darabot felölölő hadtörténeti kiállítást nyitott meg a helyi RMDSZ székházban **Kecse Gabriella**, a nagyváradi Tanoda Egyesület elnöke.

CIAVOINÉ LÉTAI ANDREA

✿ **ARADIAK A REMÉNYSÉG FESZTIVÁLON.** A magyarországi keresztyén egyházak a Billy Graham Evangélicációs Társa-

sággal együttműködve június 1-3. között rendezték meg Budapesten, a Papp László Sportarénában a Reménység Fesztivált.

A rendezvény elsődleges célja magyar keresztyén közösségek mozgósítása volt, hogy a lehető legtöbb embert összegyűjtsék az evangélium üzenetének hallgatására.

Az esték fő igehirdetője **Franklin Graham**, amerikai evangélista volt. Mellette magyarországi és nemzetközileg ismert énekesek, zenészek, különféle szolgálattelvők kapcsolódtak be a programsorozatba. A fesztivál során egy alkalmi, 1000 fős ökumenikus kórus és zenekar is szolgált.

A pénteki nyitó alkalmon vett részt az Arad-Mosóczi gyülekezet 43 tagja. Az esti rendezvény előtt rövid városnézésre is volt lehetőség, ám a fő cél az istentiszteleten való részvétel volt. Mindenkinek szólt a

Aradiai a Hősök terén

felszólítás: időseknek, fiataloknak, férfiaknak, nőknek, de szól a kedves olvasónak is: térjünk meg Istenhez, Ő megbocsát! Semmilyen vallás, vagy vallásos nevelés nem tudja megmenteni a lelket. Jézus úgy szerette a világot, hogy meghalt érte, forduljunk Hozzá!

Adj a Isten, hogy mindazok, akik részt vettek és hallgatták az Örömhírt új életben, fényként járhasanak ebben a világban!

JÓZSA FERENCZ

✿ **ISTEN ADJA A REMÉNYT ÉS AZ EGYSÉGET.** Kárpát-medence minden részéből érkeztek a június elején tartott Reménység Fesztiválra, így Szatmár megye is képviseltette magát. Pénteken és szombaton két csoport érkezett Kiskolcsról, Erdődről, Szatmárról, illetve Szamosdobról, Szatmáruvariból és Batizról.

A Papp László Sportarénában a világ és Magyarország legismertebb dicsőítő csapatai tették színvonalassá az eseményt.

Az erdődiek és szamosdobai gyülekezeti kirándulással kapcsolták össze az eseményt. Sikerült részben viszonzni ft. Hegedűs Lóránt nyugalmazott dunamelléki püspök szatmári látogatását. Vasárnap részt vettünk a Szabadság téri Hazatérés templomában tartott, trianoni megemlékezéssel egybekötött istentiszteleten. A szatmáriak itt átélhették a magyar összetartozást, a Reménység Fesztiválon pedig a világ keresztyéneinek egységét.

RÁCZ ERVIN, Erdőd

✿ **ÜGYNÖKKÉRDÉS VAGY MÚLTFELDOLGOZÁS.** E témában tartotta meg a budapesti Erdélyi Gyülekezet szokásos évi Németh Géza emlékkonferenciáját június 3-án.

A rendezvényen elfogadott zárónyilatkozat egyebek mellett leszögezi: A negatívumra koncentrálló eddigi „ügynökközpon-tussággal” szemben kerüljön előtérbe a példaadó magatartás iránti tisztelet és az áldozatok előtti főhajtás lelkiülete és az ennek megfelelő szimbolikus, jogi és gyakorlati lépések megtétele.

Mindenki védendő a méltánytalan vádaskodástól; de biztosítani kell, hogy a különböző múltbeli magatartásformák megítélése a közérköls elvárásainak megfelelően: a jó elismerésben, a rossz elmarasztalásban részesüljön.

Várakozással és azzal a reménységgel tekintünk az egyházakra, hogy ebben a hangsúlyosan morális természetű és emberileg érzékeny kérdésben tiszteletre és követésre méltó példát fognak adni – zárul a konferencia zárónyilatkozata.

✿ **ÚJRA EGYÜTT A KÖZÖS ÚTON - DIAKÓNIAI EGYÜTTMŰKÖDÉS.** A Romániai Református Egyház diakóniájáról, valamint a két egyházkerület jövőbeni együttműködéséről tartottak nemzetközi diakóniai kerakasztalt, május 14-16. között Nagyváradon. A szervezést felvállaló két egyházkerület, a múltba való visszatekintés által a közös jövő megalapozását jelölte meg céljával.

A megbeszélésre 14 nyugat-európai segélyszervezet 16 képviselője jött el. Valamennyien annak adtak hangot, hogy öröm számukra 11 év eltelte után újra egy asztal mellé leülni és arról beszélni, ami valamennyiünk közös feladata és célja ebben a világban, éljünk akár Nyugat-, akár Kelet-Európában. Mindannyian, egyházak és egyházi intézmények, egyetértünk abban, hogy az egyháznak a társadalomban való látható jelenléte a szeretetszolgálat.

A vendégek sorra bemutatták az általuk képviselt szervezetet. A királyhágómelléki és erdélyi kerületek képviselői a maguk során ismertették azt a „diakóniai térképet”, amely által az egyház, tevékenysége révén jelen van a világban. Ismertették a két kerület közös diakóniai tevékenységére vonatkozó terveiket is. Ennek a közösen járandó útnak, az együtt való gondolkodásnak és haladásnak a nyugati képviselők kiemelten örültek.

A megbeszélés során együttesen felhívtuk a nyugat-európai segélyszervezetek figyelmét arra, hogy bár Románia 2007 óta uniós tagállam, ez azonban mind a mai napig semmit nem jelent a kisebbségi, protestáns egyházak által végzett diakóniai tevékenységek megkönnyítésére nézve.

Hít, bizalom, közös akarat, erre van szükség, ezt kérjük Istentől, s akkor biztosan megadja az aratásába a munkásokat is. Övé legyen a dicsőség, ezért az alkalomért is.

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT missziói előadótanácsos,
DÉNES ISTVÁN generális direktor

✿ **REFORMÁTUS LELKÉSKOLLÉGIUM A RETYEZÁTBAN.** Május utolsó napjain csodálatos természeti környezetben került sor a Református Lelkészkollégium éves találkozására. A Retyezáti Nemzeti Parkban egy román keresztyén vállalkozó táborhelyét bérelte két napra, erre az alkalomra a Királyhágómelléki és az Erdélyi Református Egyházkerület 19 egyházmegyéjéből érkezett 42 református lelkész.

Csodálatos természeti környezetben tartották a testi-lelki felüdülést jelentő találkozót.
Fotó: Pataki Levente

Az évente kétszer összegyülekező lelkészcsoporthoz idei első találkozásánál többen első alkalommal vettek részt, talán a szép természeti környezetnek is köszönhetően. Az óraljboldogfalvi református templomban **Bódis Miklós** hátszegi lelképásztor áhítattal köszöntötte lelkésztársait, majd a táborhelyen ismerkedéssel, személyes beszélgetéssel folytatódott az együttléte. Este a Malomvízi nagy gáthoz látogattak el, ahol Isten csodálatos teremtésében gyönyörködve a *Nagy vagy te Isten* című éneket énekeltek el.

Második nap **Nagy Alpár**, a Református Didaktikai Fakultás tanára a gazdag ifjúról tartott áhítatot lelkésztársainak. Kiemelte, hogy addig nem lehet Jézus Krisztust követni, míg szorongatunk valamit, míg görcsösen ragszkodunk valamihez. Jézus követéséhez teljes ráhagyatkozás, önátadás szükséges. **Lészai Lehel**, a Református Didaktikai Fakultás tanára a tanítványságról érkezett. Többek között kiemelte azt, hogy Jézus maga választotta ki tanítványait, hogy vele legyenek állandóan, éjjel-nappal. Két-két tanítványnak kellett útnak indulnia, és nem engedte, hogy magukkal vigyenek bármit is, azért hogy a legfontosabb dolgokban is Reautaltak legyenek tanítványai.

Hazafelé a lelképásztorok csapata ellátogatott a Kolc várával szemben levő, az 1300-as években épült Kendeffy család kőtemplomához, ahol jelenleg remetek élnek. Végül a bölényrezervátumba tett látogatással zárult a két-napos, testi-lelki felüdülést jelentő találkozó.

MEGYASSZAI JÚLIA

✿ **FÉLÉVSZÁZADOS KÁNTORI SZOLGÁLAT NÁNDORHEGYEN.** Nemcsak a sátorosünnep miatt volt rendkívülinek mondható az istentisztelet pünkösdkor Nándorhegyen, melyen a lugosi énekkar is emelte szolgálatával az ünneplés örömét **Gáll Zoltán** lelképásztor vezetésével, hanem amiatt is, hogy **Kovács Rozália** pontosan ekkor töltötte be nándorhegyi (Vöröscsacél) kántori szolgálatának ötvenedik évét.

Kovács Rozália id. Kicsi József lugosi lévitallelkész idejében és biztatására kezdett kántorizálni. Nyolc, vagy ennél is több lelkész és beszélgető lelkész idejében kántorkodott a nándorhegyi evangélikus templomban, ahol a reformátusok is rendszeresen tartják istentiszteleteiket évtizedek óta.

Az istentisztelet homíliás részét **Szilágyi Zoltán** harmadéves teológus, legátus tartotta, aki a Gal 2,20 alapján prédikált. Az úrvacsorai ágendázást Gáll Zoltán végezte a negyvenegy gyülekezeti tag közösségében.

Kovács Rozália köszöntését Gáll Zoltán kezdte köszöntő szavaival, majd az énekkar folytatta két számával. Ezt követően **Makay Botond** ny. lelképásztor a Zsolt 96,1a alapján szólott, Gáll Zoltán pedig egy emléklapot nyújtott át az ünnepeltnek.

A záró-áldást követően a gyülekezet tagjai is sorra gratuláltak a félszázadon át szolgáló kántorasszonynak, majd a csoportkép elkészülte után bőséges szeretetvendégséggel zárult a meghitt hangulatú ünneplés.

MAKAY BOTOND

A nándorhegyi ünnepi istentisztelet résztvevői

✿ **III. EGYHÁZKERÜLETI SZÍNJÁTSZÓCSOPORTOK TALÁLKOZÓJA.** A KRISZ és a Nagyvárad-velencei Református Egyházközösség meghirdeti a III. Egyházkerületi Színjátszócsoporthoz Találkozóját (KRISZT) november 10-i dátummal. Fontosabb tudnivalók: a másorral jelentkező csoportok előadása, mely lehet színdarab (klasszikus vagy modern szerzőtől, akár saját szerzemény), pantomim, bábelőadás, mesejáték,

rockopera, stb. kimondottan vallásos témájú lehet és időtartama nem haladhatja meg a fél órát. Ha lehet, kevés díszletet igénylő.

Kérjük az előadandó mű címének és szerzőjének megnevezését, a műről egy nagyon rövid (negyed oldalnyi) ismertetőt, valamint a szereplők/előadók névsorát és csoportos fényképét, illetve, hogy ki a rendezője (mindezek a kinyomtatandó műsorfüzet és a zsűri számára szükségeseknek).

A fent megadott dátumon egy rövid bibliamagyarázattal, a kezdési időpont de. 9,30 óra. A találkozó helyszíne a Petőfi Sándor kultúrotthon (a velencei templom tözsomszédságában), Nagyvárad, Kolozsvári út 85. szám. A színjátszócsoporthoz egy napos és a résztvevők számára biztosítunk étkeztetést.

Jelentkezési határidő: október 1. Szeretettel bátorítunk és ugyanakkor várunk több ifjúsági (gyülekezeti és intézményi) csoportot is erre a missziói célból rendezendő színjátszócsoporthoz találkozója. Elérhetőségek: 0723465499, 0259417285, varavelence@freemail.hu.

A szervező intézmények nevében: **Kánya Zsolt Attila** lelképásztor, KRISZ-elnök, **Farkas Antal** Nagyvárad-velencei lelképásztor

✿ **FELHÍVÁS.** Az erdőszentgyörgyi LASZLOCONS KFT templomok, parókiák és egyéb építészeti ingatlanok építését, külső-belső felújítását, zsindelyezését, kazettázását, salétromtalanítását vállalja. Referencia munkák: szováti, magyariéni, hátszegi, gyulakutai, beregkeresztúri, szamosardói, misztótfalvi, köszegremetei református templomok. Elérhetőségek: Kemenes László, Tel.: 0745.917-096, e-mail: laszlocons@yahoo.com.

IDÉZŐJEL

„Az irigység a középszerűek vallása. Megnyugtatja őket, csillapítja mardosó nyugtalanságukat, és végső soron szétrohasztja a lelkeket, mert addig igazolják vele a kapzsiságukat és fukarságukat, amíg már maguk is elhiszik, hogy az jó, és hogy a mennyország kapui csak a magukfajta korcsok előtt nyílnak meg; akik úgy élik le az életüket, hogy semmi nyomot nem hagynak a szánalmas igyekezeten kívül, hogy másokat lehúzzanak, hogy kizárják, sőt ha lehet, tönkretesznek őket; akik pusztá létükkel, önmagukkal bizonyítják, milyen szegények léleekben, szellemben és testben.”

CARLOS RUIZ ZAFÓN

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábrián Tibor. Szerkesztéségi titkár – olvasószerkesztő: Babes Ardal Erika. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovei (Szilágyi Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.harangszo.blogspot.com. A terjesztés a lelkési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.